

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.25.2025.HS

**Pani
Beata Puławska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Polkowicach
ul. Lipowa 2
59-100 Polkowice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 11 sierpnia 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław,

września 2025 r.

Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Pomocy Społecznej w Polkowicach ¹ .
Dyrektor jednostki kontrolowanej	Pani Beata Puławska, z dniem 1 lipca 2001 r. powołana na stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach, od dnia 1 maja 2004 r. zajmuje stanowisko Dyrektora OPS. (dowód: akta kontroli, str. 33)
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Zgodność zatrudnienia z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 23 czerwca 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2025 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK) zatwierdzony w dniu 20 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Od dnia 23 czerwca 2025 r. do dnia 25 lipca 2025 r.
Kontrolerzy	1. Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.249.2025.HS z dnia 5 czerwca 2025 r., 2. Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.250.2025.HS z dnia 5 czerwca 2025 r.,

¹ Dalej „Ośrodek” lub „OPS”

² t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

3. Urszula Szczeblowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.251.2025.HS z dnia 5 czerwca 2025 r.

(dowód: akta kontroli, str. 11-16)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1.01.2024 r. do dnia 23.06.2025 r. odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Beata Puławska – Dyrektor OPS w Polkowicach.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

II. Ustalenia kontroli

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 23, 27 i 30 czerwca 2025 r. w OPS w Polkowicach ustalono, co następuje.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Dyrektor OPS w Polkowicach na podstawie imiennego upoważnienia Burmistrza Polkowic wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki

zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie złożono wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 2a, 3, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób (pkt 3),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Polkowice nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń w tym zakresie.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

⁴ t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm., dalej „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
- nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor OPS, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie było zgłoszeń/wnioseków o taką pomoc.

Gmina Polkowice nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy), natomiast w Polkowicach działa Polkowickie Centrum Usług Zdrowotnych realizując zadanie pn. „Promocja zdrowia psychicznego – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży oraz pozostałych mieszkańców w sytuacji kryzysowej”. Ponadto od 2004 r. na terenie Gminy działa Warsztat Terapii Zajęciowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Polkowicach koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Dyrektor Ośrodka w Polkowicach nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy). Jednakże, jak zapewnił Dyrektor Ośrodka, zgłaszającym się do Ośrodka udzielono informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Ponadto na terenie Gminy istnieje możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych świadczonych przez powiat polkowicki i organizacje pozarządowe (Stowarzyszenie Pro Familia).

W kontrolowanym okresie Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka – w ramach wykonywanej pracy socjalnej, pracownicy socjalni udostępniali druki, świadczyli pomoc przy wypełnianiu druków oraz składaniu ich w odpowiednich instytucjach (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor Ośrodka w Polkowicach składał Radzie Gminy Polkowice coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Polkowicach realizował wypłatę świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 29 i 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵.

Dyrektor OPS i Zastępca Dyrektora w Polkowicach spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

⁵ t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 337 ze zm., zwanej dalej „specustawą”

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka, w tym 1 pracownik pobiera dodatek w wys. 200 zł.

Dodatek ten nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁶.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Polkowice zamieszkałą przez 26 836 mieszkańców, w tym 668 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.) i 25 572 mieszkańców, w tym 574 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień kontroli).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Polkowicach na dzień kontroli zatrudnionych było 16 pracowników socjalnych, z tego 15 pracowników socjalnych (14,5 etatu) świadczących pracę socjalną w środowisku.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku OPS w Polkowicach wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest spełniony zarówno w stosunku do liczby ludności gminy, jak i do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne.

W zakresie udzielenia tymczasowego schronienia stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W rozstrzygnięciu wszystkich skontrolowanych decyzji administracyjnych w sprawie nr 1 (J.B.) ustalono odpłatność Strony za pobyt w Schronisku dla Osób Bezdomnych w wysokości 15% odpłatności za 1 dzień pobytu, który wynosił 75,00 zł, jednakże taki % odpłatności nie wynikał z Uchwał Rady Miejskiej w Polkowicach w zakresie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.

Art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego⁷ wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. rozstrzygnięcie, jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający

⁶ t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2207, ze zm.

⁷ t.j. Dz. U. z 2024, poz. 572 ze zm., dalej „k.p.a.”

decyzję) normy art. 8 k.p.a. Mając na uwadze zapisy w przedmiotowej Uchwale określającej % odpłatność, w rozstrzygnięciu decyzji powinno się wskazywać rzeczywiste koszty odpłatności. Ponadto w uzasadnieniu wszystkich skontrolowanych decyzji administracyjnych nie wskazano w jaki sposób ustalono odpłatność lub zwolniono strony z odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.

Art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. uzasadnienie, które winno wyjaśniać podstawę prawną decyzji. Dlatego też należy przywoływać w nim treść przepisów prawa, które legły u podstaw wydania decyzji. Powyższe służy temu, aby Strona dowiedziała się, dlaczego z prawnego punktu widzenia zapadło takie, a nie inne rozstrzygnięcie organu. Uzasadnienie powinno być sformułowane ze szczególną dbałością o poprawność zawartych w nim danych, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stwierdzono, że:

1. W sprawach nr 1 (B.Z.) i nr 2 (E.W.) decyzje w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej odpowiednio Nr PS.UZ-1/01/24 z dnia 26.01.2024 r. i Nr PS.UZ-2/01/24 z dnia 29.01.2024 r. nie zostały dostarczone do NFZ w terminie 7 dni od daty ich wydania.

Zgodnie z art. 54 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w przypadku wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy jest obowiązany dostarczyć w terminie 7 dni od dnia jej wydania, kopię tej decyzji do NFZ. Obowiązek taki ciąży również na kierowniku ośrodka pomocy społecznej, którego na podstawie art. 54 ust. 11 ww. ustawy wójt (burmistrz, prezydent) gminy upoważnił do wydawania w jego imieniu decyzji w powyższym zakresie. Doręczenie wydanej w sprawie kopii decyzji winno nastąpić niezwłocznie po jej wydaniu.

W sprawdzonych sprawach dotyczących prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych i wspomaganych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie pobytu w mieszkaniu treningowym i wspomagany w uzasadnieniu decyzji administracyjnej nie wskazano Stronie w jaki sposób ustalona została odpłatność lub zwolnienie z odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej udzielenia schronienia, zgodnie z art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 k.p.a. uzasadnienie winno wyjaśniać podstawę prawną decyzji. Dlatego też należy przywoływać w nim treść przepisów prawa, które legły u podstaw wydania decyzji. Powyższe służy temu, aby Strona dowiedziała się, dlaczego z prawnego punktu widzenia zapadło takie, a nie inne rozstrzygnięcie organu. Uzasadnienie powinno być sformułowane ze szczególną dbałością o poprawność zawartych w nim danych, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

W sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W aktach sprawy nr 3 (E.H.) brakowało dokumentu potwierdzającego odbiór decyzji Nr PS.002122/07/24 z dnia 19.07.2024 r.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Art. 40 k.p.a. w § 1 stanowi, iż pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. Adresatem doręczeń jest, zatem strona. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W zakresie udzielania pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono, następujące nieprawidłowości:

1. W podstawie prawnej decyzji z dnia 10.10.2024 r. Nr: PS.002769/10/24, PS.002770/10/24 i PS.002766/10/24 (sprawa nr 2 K.H.) przyznających pomoc osobie mającej trudności po opuszczeniu zakładu karnego wskazywano ogólnie art. 7 ustawy o pomocy społecznej bez wskazania pkt 12 oraz nie przywoływano art. 17 ust. 1 pkt 16a ustawy stanowiącej o tej formie pomocy.

Artykuł 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się, m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4). Podstawa prawna powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

2. W sprawie nr 2 (K.H.) Ośrodek przyznał osobie (po opuszczeniu zakładu karnego) w październiku 2024 r. na podstawie Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028⁸, trzy formy pomocy tj. posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku oraz świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych decyzjami z dnia 10.10.2024 r. Nr: PS.002769/10/24, PS.002770/10/24 i PS.002766/10/24.

W ramach modułu 2 Programu „Posiłek w szkole i w domu” dot. dożywiania osób dorosłych – „Moduł dla dorosłych” przewiduje udzielenie pomocy w jednej tylko formie, tj. posiłku, lub świadczenia pieniężnego lub świadczenia rzeczowego.

W zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (Z.L.) decyzja Nr PS.003564/12/24 z dnia 20.12.2024 r. w wywiadzie środowiskowym z dnia 18.12.2024 r. przy ustalaniu sytuacji dochodowej błędnie ustalono

⁸ M. P. z 2023 r., poz. 881

dochód Strony przyjmując dochód brutto z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Zgodnie z art. 8 ust 3 ustawy za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu;
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

W zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa dotyczącej kierowania do pobytu w mieszkaniu wspomaganym stwierdzono, że:

1. W sprawdzonej sprawie dotyczącej przyznania pomocy obywatelce Ukrainy w formie pobytu w mieszkaniu wspomaganym w uzasadnieniu decyzji administracyjnej nie odniesiono się do odpłatności strony tj. zwolnienia jej z odpłatności za pobyt w mieszkaniu wspomaganym.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie pobytu w mieszkaniu treningowym/wspomaganym uzasadnienie decyzji, winno wyjaśniać podstawę prawną decyzji. Dlatego też należy przywoływać w nim treść przepisów prawa, które legły u podstaw wydania decyzji. Powyższe służy temu, aby Strona dowiedziała się, dlaczego z prawnego punktu widzenia zapadło takie, a nie inne rozstrzygnięcie organu. Uzasadnienie powinno być sformułowane ze szczególną dbałością o poprawność zawartych w nim danych, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowe ustalenie odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.
2. W sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej 2 decyzje administracyjne zostały dostarczone do Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie późniejszym niż 7 dni od dnia ich wydania.
3. Nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie pobytu w mieszkaniu treningowym i wspomaganym - w uzasadnieniu decyzji administracyjnej brak wskazania w jaki sposób ustalona została odpłatność lub zwolnienie osoby z odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu.
4. Brak potwierdzania doręczenia stronie (przebywającej w domu pomocy społecznej) decyzji administracyjnej.
5. Nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w zakresie pomocy przyznawanej osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego – ogólna podstawa prawna.
6. Nieprawidłowe ustalenie dochodu w sprawie dotyczącej skierowania do Domu Dziennego Pobytu.
7. Przyznanie w jednym miesiącu osobie dorosłej kilku form pomocy z Programu „Posiłek w szkole i w domu” pomimo odmiennych zapisów w Programie.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Odpłatność za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych ustalać z uwzględnieniem podjętej przez Radę Miejską Uchwały w tej sprawie.

Podstawa prawna: art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej w związku z § 3 ust. 1 – 3 Uchwały Rady Miejskiej w Polkowicach w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Kopie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dostarczać Narodowemu Funduszowi Zdrowia w terminie 7 dni od dnia ich wydania.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, uzasadnienie decyzji formułować ze szczególną dbałością o rzetelne i prawidłowe przywoływanie w nim danych, tak aby były one zgodne z załączoną do akt sprawy dokumentacją. Wskazywać w nim fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł oraz przyczyny z powodu, których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej (...).

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 6, § 3 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy ich wydania. W decyzjach wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 z uwzględnieniem art. 8 ust. 4 ustawy.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Pomoc z Programu „Posiłek w szkole i w domu” w zakresie dożywiania osób dorosłych – „Moduł dla dorosłych”, udzielać tylko w jednej formie, tj. posiłku lub świadczenia pieniężnego lub świadczenia rzeczowego.

Podstawa prawna: Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Polkowic, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olszacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Polkowic
2. aa.

